Cenzurat Gr. Cast. Caracas Bucureşti II.

Anul IV. Nr. 8. Preţul 3 Lei exemplarul Cluj, la 30 Iulie 1937

Glasul Strămoşesc

Apare sub direcţia unui comitet
Abonamentul 60 Lei anual

Revistă bilunară de educaţie, cultură şi informaţii naţionaliste

— Adresa —
„GLASUL STRĂMOŞESC"
Str. Regina Maria No. 16 Cluj

„Ştefan cel Mare, de o jumătate de mie de ani străluceşte în Istorie şi Românii nu-l mai uită, pentrucă s'a confundat perfect cu linia de viaţă a neamului."

C. Z. C.

Ştefan cel Mare

In istoria românească, **Ştefan-Vodă** *Domnul Moldovei, este cea mai reprezentativă figură şi cel mai de seamă conducător pe care l-a avut neamul nostru.*

In şirul de Voevozi Români, cari au înălţat în ţară şi dincolo de hotarele ei faima virtuţilor noastre, **Ştefan cel Mare** *este cel dintâi.*

Luptele purtate de el împotriva necreştinilor şi a barbarilor, cari căutau să invadeze continentul trecând prin „poarta Europei" care era Moldova, l-au adus din partea Sf. Papă dela Roma, minunatul titlu de „atlet al lui Hristos" *sau al creştinătăţii.*

El a fost zid de neînvins aici în răsărit şi „prin ascuţişul sabiei" sale au trecut toţi aceia cari au căutat să-l înfrângă şi să-i ia moşia.

Geniu politic şi conducător, de o strălucire egală întru toate cu aceia a marilor comandanţi ai lumii cari au trecut în legendă şi poveşti, el a stăpânit Moldova, cu duhul şi braţul său, o jumătate de veac.

O jumătate de veac de lupte şi strălucite biruinţi; de smerenie faţă de Dumnezeu; de mărturisire a credinţii creştine; de jertfă pentru ţară; de cult al vitejiei; de asprime faţă de incalcătorii pământului şi ai legii; de abilitate şi iscusinţă în serviciul intereselor mari ale Patriei; de cuminţenie politică şi de mari aşezări şi aşezăminte româneşti.

O jumătate de veac în care Ştefan a arătat tuturora că aici trăeşte un neam mândru, nobil şi viteaz.

O jumătate de veac pe care l putem numi, al lui Ştefan cel Mare.

In arta politică şi tactică, Ştefan Vodă rămâne ca un exemplar neîntrecut.

Cunoscându-se poziţia geografică a Moldovei, — atât de grea — şi având în vedere marile puteri şi neamuri cari o înconjurau din toate părţile, ca un ocean o insulă, — toate faptele, alianţele şi gesturile acestui voevod ne apar de o clarviziune uimitoare.

Oricine examinează cu puţină atenţiune activitatea şi stăpânia Domnului Moldovei în această privinţă, rămâne cucerit de neîntrecuta isteţime a lui Ştefan Vodă. Duşmăniile şi adversităţile altora, conflictul de interese, vanităţile şi slăbiciunile de tot felul ale vecinilor săi, toate, dar absolut toate, au fost folosite de el, pentru binele ţării sale. Nu a lăsat să-i scape nici o ocazie, din care Moldova lui [illegible] dragă, nu ar fi putut câştiga ceva în faimă, prestigiu, sau teritoriu.

In privinţa tacticei de luptă, Ştefan-Vodă s'a întrecut pe sine.

Este într'adevăr uluitor, cum acest Domn al unei ţărişoare mici, a putut să ducă atâtea răsboaie, fiind numai de două ori învins, când totdeauna a trebuit să lupte cu duşmani înzeciţi ca număr; puternici şi bine înarmaţi pentru timpurile acelea, cu Împăraţi şi Sultani vestiţi, cari au făcut să tremure Europa întreagă în faţa lor, şi el, să fie mereu biruitor.

Este destul să ne amintim numai că el a fost contemporan şi înconjurat de: Matei Corvinul, Cazimir şi Ion Albert al Poloniei, Mahomed al II-lea şi Baiazid, *iar dincolo de Nistru,* Tătarii, — *pentru a ne da seama de genialitatea lui Ştefan, care nu a putut fi nimicit şi înghiţit de aceşti vecini, răsboinici şi hrăpăreţi, ci mereu învingându-i, când pe unul, când pe altul, şi pe toţi laolaltă, s'a ridicat deasupra lor.*

Faptele lui de arme, vitejia personală, grija deosebită pentru poporul pe care-l conducea, supuşenia faţă de Dumnezeu, nenumăratele Biserici şi Mânăstiri cu care a îmbogăţit ţara, aşezămintele sociale, ridicarea şi răsplătirea celor viteji, spiritul de dreptate şi toate celelalte calităţi cu care l'a înzestrat Dumnezeu pe acest ales al poporului de pe câmpia „dreptăţii", au făcut ca el să fie încadrat pentru totdeauna în conştiinţa vie a neamului.

Anii cari se aştern peste mormântul dela Putna, nu pot acoperi pe acela care a fost Ştefan cel Mare şi Sfânt.

El se înalţă mereu în trăirea românească, prin mărturia timpului, a faptelor, a legendei şi a cultului.

Sufletul legionar, *care îşi găseşte suportul şi legătura peste veacuri cu toate figurile cari s'au stabilit în românism, are pentru Ştefan-Vodă o dragoste aparte.*

Căpitanul *a pornit Legiunea în cântec şi cântecul cel dintâi, care ne-a încălzit năzuinţele şi inimile a fost cântecul lui Vodă Ştefan:* „Pe o stâncă neagră"..

Zice Căpitanul în cartea sa **„Pentru Legionari"**:

«Cântam acele cântece în cari simţămintele noastre îşi găseau mulţumire.

„PE O STÂNCĂ NEAGRĂ", cântecul lui Ştefan cel Mare, a cărui melodie se spune că s'a păstrat din timpul lui, din generaţie în generaţie. Se spune că în sunetul acestei melodii intra Ştefan triumfător în cetatea sa dela Suceava, acum 500 de ani. Când îl cântam, simţeam trăind acele vremuri de mărire şi de glorie românească, ne afundam în cincisute de ani de istorie şi trăiam câteva clipe acolo în contact cu vechii soldaţi şi arcaşi ai lui Ştefan şi cu însuşi el».

Cum a înflăcărat pe soldaţii de acum patrusute de ani, aşa ne anima şi pe noi, acest cântec.

Iar mai târziu, interpretând sentimentul legionar întreg, un copil al Vrancei de azi a dăruit Legiunii acel minunat, „Ştefan Vodă" pe care-l cântă toată suflarea legionară.

Când simţi atâta trecut şi mai ales atât de glorios trecut la spatele tău, este imposibil să nu poţi privi cu încredere viitorul.

Şi pentru ziua de mâine, noi simţim că Ştefan cel Mare, cu toată comoara lui de credinţă şi vitejie este prezent între noi, — îndemnător la luptă.

Ion Banea

Pe o stâncă neagră . . .

Pe o stâncă neagră, într'un vechi castel
Unde curge'n vale un râu mititel,
Plânge şi suspină tânăra Voichiţa
Rumenă, frumoasă ca o garofiţă,
Căci în bătălie soţul ei iubit
A plecat cu oastea şi n'a mai venit.
Orologiul sună — noaptea jumătate
La castel în poartă oare, cine bate?
Ea cu 'nsufleţire la fereastră sare ..
„Ce faci tu Voichiţo"? îi zice Doamna mare.
Sus apoi pe ziduri Oltea s'a urcat
Şi pe cel de-afară astfel l-a 'ntrebat:
„Cine eşti tu oare? Şi la noi ce caţi?
Şi 'n poarta cetăţii, noaptea, de ce baţi?"
— „Eu sunt bună mamă, fiul tău dorit
Eu, şi dela oaste mă întorc rănit.
Soarta noastră fuse crudă astădată
Mica mea oştire fuse sfărâmată ..
Dar deschideţi poarta, Turcii mă 'nconjor!
Vântul suflă rece — rănile mă dor"
— „Ce spui tu străine? Ştefan e departe;
Braţul său prin taberi mii de morţi împarte.
Eu sunt a sa mamă. El e fiul meu,
Iar de eşti tu Ştefan... Nu-ţi sunt mamă eu!
Du te la oştire, pentru ţară mori
Şi-ţi va fi mormântu 'ncoronat cu flori"

Ştefan se întoarce şi din cornu-i sună,
Oastea lui zdrobită de prin văi s'adună.
Lupta iar începe; duşmanii zdrobiţi,
Cad ca nişte spice de securi loviţi.

10 ani dela moartea Regelui Ferdinand

In 20 Iulie s'au împlinit 10 ani dela moartea Regelui Ferdinand, UNIFICATORUL. Amintirea acestui mare Rege, care s'a identificat întocmai cu idealul neamului nostru, este scumpă şi duioasă fiecărui suflet românesc.

Cel care s'a încoronat ca prim-Rege al tuturor Românilor în istorica Alba-Iulie a lui Mihai-Viteazul, trăeşte deapururi în comoara de bogăţii a României.

Marelui Rege sub a cărui domnie, România şi-a întins hotarele până la marginele fireşti ale ei, însemnate prin prezenţa sufletului românesc, — tineretul de azi, ai căror părinţi au murit subt înţeleapta Lui conducere în răsboiul cel sfânt, îi dă asigurarea, dincolo de graniţele vieţii că este gata şi pregătit, nu numai să apere ceiace El a realizat, ci să întărească şi să ducă spre mai mare glorie şi strălucire.

Legendă şi Istorie

Trecutul neamului nostru este încă acoperit de ceaţă — deşi, sunt zeci de ani de când atâţia istorici de seamă se trudesc cu neostenită râvnă să-l lumineze. Istoria noastră este încă plină de goluri cari vor fi umplute şi apoi luminate de un înţeles, de adevăratul înţeles, abia mai târziu, peste cine ştie câte decenii.

Cu toate acestea, sunt epoci din această sbuciumată istorie cari sunt deosebit de limpezi, sunt pagini cari au înfruntat vitregia vremilor ce şterg toate conturele. Au rezistat aceste strălucitoare pagini din cauză că *au fost scrise cu jertfă şi sânge*.

O asemenea pagină de istorie este de sigur şi **epoca lui Ştefan cel Mare**. Despre această epocă de glorie românească s'a scris atât de mult încât nimeni nu poate să mai ţină seama despre toate. Dar, în afară de această istorie scrisă în tomuri savante, mai există şi o altă *istorie scrisă în suflete*. Mai este **legenda**.

Intre aceste două feluri de istorie este o mare deosebire. Istoria scrisă înregistrează deopotrivă, în acelaş curs, şi faptele mareţe şi cele mărunte — pe când *legenda cristalizează numai valorile eterne*. Prin sufletele chinuite ale oamenilor trec atât de multe, însă rămân atât de puţine; rămân numai trăirile excepţionale, trăirile cu valoare de simbol pentru veacuri. Acestea trec apoi dela unul la altul, din tată în fiu, şi formează *legendă nemuritoare*.

Asemenea vieţi şi fapte, cari să fi trecut în legendă, sunt extrem de puţine. Trecutul nostru deşi a fost, după cum spuneam, atât de sbuciumat — totuşi, a fost ilustrat cu puţine vieţi şi fapte cari să fi trecut în legendă. Câteva nume... Ştefan cel Mare, Domnul Tudor, Iancu...

Dintre toate acestea, figura cea mai legendară este fără îndoială **Ştefan Vodă.**

Amintirea acestui Domn trăeşte vie şi astăzi după 500 ani, în mintea moldovenilor. Nu este colţişor din pământul Moldovei în care să nu te întâlneşti cu pomenirea lui Ştefan cel Mare. Orice ruină, orice lăcaş de închinare despre a cărui ctitorie nu se mai ştie, orice întâmplare măreaţă, petrecută în negura vremilor, este atribuită de către moldoveni lui Ştefan-Vodă.

Pentru orice moldovean istoria ţării începe cu Ştefan Vodă. El este ctitorul tuturor aşezărilor.

Cui se datoreşte acest fapt?

Nu este atât de greu de răspuns! *In Ştefan cel Mare au fost întruchipate toate virtuţile acestui neam şi, mai presus de toate,* **credinţa, vitejia şi dreptatea.**

El a fost cel mai mare ctitor, cel mai viteaz apărător al «moşiei» şi creştinătăţii şi cel mai drept stăpân.

Toată domnia lui — o domnie neobicinuit de lungă — a fost plină de mari şi minunate fapte. Acestea au fost purtate apoi din gură în gură, din veac în veac, de către toţi. Dar, legenda a fost dată veacurilor şi adusă prin ele mai ales de către vitejii lui cei mai de seamă şi de către descendenţii acestora, de către «răzeşi». Era firesc, deoarece aceştia erau elita Moldovei. Ţara era moşia Domnului şi Domnul acorda şi lua drepturile oricărui locuitor de sub stăpânirea sa; răsplata, însă, era potrivită faptei. Aşa era sub Ştefan Vodă!

...Şi, într'o viaţă de atât de cumplite probe de vrednicie, — şi sub ochii unui Domn ca Ştefan cel Mare, — a fost prilej ca să se cristalizeze o adevărată *elită românească*. La temelia acestei elite era «răzeşia». Boerii s'au schimbat, s'au prăpădit, însă aceşti răzeşi au trăit şi vor trăi din veac în veac. Ei au fost păstrătorii virtuţilor eterne, virtuţi aduse prin timpuri ca şi legenda — dela Ştefan cel Mare şi Sfânt.

I. Codrea

Misiunea noastră

Ideia de **neam** e strâns legată cu aceea de **rost**, de **misiune**. Rostul unui neam este bifurcat: pe deoparte să olere indivizilor care-l compun condiţii optimale de viaţă şi desvoltare, materială, culturală etc., pe de alta să facă posibile realizări care, fiind necesare desvoltării fireşti a omenirii, nu pot fi îndeplinite decât prin eforturi colective coordonate. Neamul stă cu o faţă întoarsă spre *om*, cu cealaltă spre *omenire*. Individul *profită* de organizarea vieţii colective în cadrul neamului şi în acelaş timp *se jertfeşte*, eventual, pentru neam. Viaţa, desvoltarea şi durata unui neam depind de păstrarea unui just echilibru între aceste două aspecte ale rostului său în lume.

Până de curând, neamul nostru nu a fost în măsură să-şi împlinească nici unul, nici altul, din aceste rosturi fireşti. Istoria noastră ne arată că neamul românesc a avut până acum alt rost de îndeplinit. Pentru lămurirea acestui rost, domnia lui Ştefan cel Mare este ca un punct luminos, simbol al misiunii noastre pe lume. Neamul românesc a fost în trecut punctul de rezistenţă de care s'au izbit toate invaziile şi curentele venite din largul lumii, a căror izbândă în Europa ar fi însemnat întârzierea sau împiedecarea evoluţiei fireşti a omenirii din acest colţ de lume.

Sunt semne că aceeaşi misiune o avem şi de aci înainte. Cu deosebirea că, de unde până acum rostul nostru şi-a găsit expresie în domeniul material, unde era nevoe de fapt de contribuţia noastră, acum el se transpune în domeniul moral şi spiritual. Din punct de **rezistenţă războinică,** neamul nostru tinde să devină punct de echilibru şi **rezistenţă morală** şi de regenerare spirituală. Din centru defensiv, devine focar constructiv, creator.

Atâta vreme cât am fost slabi şi risipiţi, atâta vreme cât închideam în noi numai *potenţialităţi* care trebuiau desvoltate şi nu *posibilităţi de realizare imediată*, atâta vreme cât greutăţile care cădeau peste noi erau infinit mai mari decât le-am fi putut noi duce, — şi le-am suportat şi dus totuşi cu răbdare şi suferinţe supraomeneşti, — am trecut prin toate încercările şi le am învins ca prin minune. Cu sforţări şi jertfe grozave, e adevărat. Dar cine are curajul să spună că acestea singure ne-ar fi putut da ceeace avem azi? O putere nevăzută ne-a scos la liman, oridecâte ori noi singuri nu o puteam face.

Trebue să ştim însă că vremea minunilor a trecut pentru noi. *Misiunea pentru care am fost aduşi de mână de puteri nevăzute, dealungul veacurilor, se găseşte în faţa noastră.* Pentru prima dată în istoria sa, neamul românesc dispune de cadrul material — ţara întregită — în care să-şi poată îndeplini misiunea sa întreagă. Această misiune se cere a fi înfăptuită azi în mod *conştient* şi *inteligent*. Dacă vom rata-o, nimic nu ne mai poate salva de astă dată. Căci nu mai suntem azi nici slabi, nici risipiţi. Dimpotrivă, suntem în situaţia de a ne da întreaga măsură a capacităţii noastre în împlinirea acestei misiuni. Vom fi vrednici de ea, vom trăi. Nu vom fi vrednici, vom pieri. Compromis nu există.

Aşa să ştim.

R. Oprean

„Insemnari de pe front"

de NECULAI TOTU

Atât de preţuitele însemnări de pe frontul spaniol, pe care le-a publicat Neculai Totu în ziarul *„Buna Vestire"*, au apărut într'un volum. Lor li-se adaugă şi unele note inedite.

Acest volum ni-l prezintă pe cel mai caracteristic luptător legionar, ca pe un admirabil mânuitor şi de condei.

Spada purtată atât de vijelios de către autor — o vedem transformată într'o peniţă aurită.

Naturaleţa şi simplitatea se desprind din fiecare frază şi captivă definitiv pe cetitor.

O recomandăm cu drag tuturor Românilor.

„Crucificaţii"

de BĂNICĂ DOBRE

A apărut de curând lucrarea Comandantului legionar *Bănică Dobre*, intitulată **„Crucificaţii"**.

Are o prefaţă de dl General Cantacuzino-Grănicerul, şi în text cuprinde toate cuvântările pe care le-a ţinut dl General în Spania, în diferite ocazii.

Scrisă cu înţelepciune, ea aduce noi vederi asupra expediţiei legionare din Spania şi a stărilor de acolo.

Cu povestirea sa Bănică, ne poartă alături de echipa pornită spre jertfă, dela plecare şi până la întoarcere.

O recomandăm cu cea mai mare căldură. Preţul lei 35, la librării şi sediile legionare.

Nimic nu este mai distrugător pe pământ, ca **ura**. Mijloacele tehnice pe care le-a inventat omul, sunt departe de a lăsa atâta pustiu şi ruină, cât poate întinde **ura**. Ea distruge **sufletul**, şi prin aceasta nimiceşte totul.

Fapte legionare

Sfinţirea Bisericii din Marca

Duminecă 27 Iulie s'a sfinţit Biserica din comuna *Marca*, jud. Sălaj. Acest locaş de închinare în cea mai mare parte, este realizarea străduinţei *legionare* în cele două tabere ce au avut loc acolo în 1935 şi 1936. Au luat parte peste 500 de legionari, veniţi din judeţ, din Satu-Mare, Oradia şi Cluj. Cu ocazia sfinţirii s'a ţinut şi o consfătuire cu şefii judeţeni din jur. S'au dat câteva instrucţiuni.

Fântână legionară

In 20 Iulie s'a sfinţit în comuna *Bucerdea-Vinoasă* din jud. Alba o fântână făcută de legionari în hotarul acestei comune. Ea este de mare utilitate publică şi mult preţuită, deoarece sătenii când erau la munca câmpului trebuiau să aducă apă dela mare depărtare.

Serviciul divin a fost oficiat de Canonicul Olteanu dela Blaj. La sfinţire au luat parte circa 600 de legionari din Burcedea-Vinoasă şi din comunele învecinate.

Trei troiţe legionare în amintirea lui Moţa şi Marin.

— In ziua de St. Petru şi Pavel s'a sfinţit în com. *Vătava* din jud. Mureş o troiţă ridicată în amintirea martirilor Moţa şi Marin, de legionarii din comună conduşi de vrednicul lor şef *Vasile Covrig*.

La sfinţire au luat parte toţi intelectualii din cercul cultural al notariatului Vătava, Românii din comunele învecinate şi legionarii din Reghin, Tg.-Mureş, Răstoliţa, Porceşti şi Petriş.

— In 11 Iulie s'a sfinţit în *Mijlocenii Bârgăului* jud. Năsăud o cruce splendidă în mărime de 12 m. aşezată pe un deal din vecinătatea comunei, de unde străjueşte toată valea Bârgăului.

S'a ridicat în cinstea jertfei lui Moţa şi Marin, cu ocazia împlinirii a şase luni dela eroica lor moarte.

Pentru acest eveniment s'au adunat 800 de legionari, veniţi din comunele judeţului şi peste 2500 de Români.

După sfinţire, camaradul comandant Ion Banea a ţinut o cuvântare arătând marile îndemnuri cari ne au strâns pe noi la umbra acestei cruci.

— Duminică 25 Iulie în com. *Pădureni* din jud. Cluj, situată la 18 km. departare de capitala Ardealului, s'a sfinţit o frumoasă troiţă ridicată de camarazii muncitori din cartierul Clujului *Valea Chintăului*, în amintirea martirilor Moţa şi Marin.

Iniţiativa acestei frumoase fapte legionare a avut-o cam. *V. Grama*.

La sfinţire — oficiată de Părintele *Fărcaş* —, au participat sătenii din comună şi jur, precum şi 170 muncitori şi studenţi legionari din Cluj.

— **Propagandă în lumea muncitorească.** Intre 25 Iunie şi 11 Iulie, 25 studenţi legionari din Cluj împărţiţi în mai multe echipe mici au făcut propagandă în lumea muncitorilor din Cluj.

După 2 săptămâni de activitate au constituit 15 cuiburi cu un efectiv de 146 membri.

Recursul Decemvirilor

Curtea superioară de Justiţie militară a judecat, începând din ziua de 12 Iulie până în 15, recursul făcut de către Decemviri, împotriva sentinţei dată de către Consiliul de Răsboiu, în primăvară.

Au fost 23 motive de recurs a căror desvoltare şi argumentare temeinică a fost făcută de către avocaţii legionari şi prieteni, cari au ţinut să participe la acest proces. Au pledat as fel: dl Radoveanu, Budişte, Vergati, Constant, Polihroniade, Cotigă, Lizeta Gheorghiu, etc.

Totuşi recursul a fost respins

Ştefan Vodă al Moldovei

Ctitor de altare creştineşti

Domnia lui Ştefan cel Mare, care a durat dela anul mântuirii 1457 până la 1504, este cea mai frumoasă epocă din istoria Neamului nostru de până acum .. când de pe aceleaşi plaiuri ale Moldovei s'a ridicat OM care înoada iarăşi firul istoriei rupte, la a cărui poruncă se înoiesc ruinele vechilor altare, altele noui se ridică, iar troiţele dăltuite din inimă de gorun, străjuesc cu toată istoria lor de mister, înălţimile pământului românesc întregit, din hotare în hotare.

Turlele acestor noui Biserici în zidurile cărora se aşează viaţă ca şi în zidurile meşterului Manole, şi braţele crucilor ce cresc la răspântii, se înfrăţesc peste veacuri cu acele ce au mai rămas şi cu umbrele celor ce nu mai sunt, din vremea domniei lui Ştefan Vodă al Moldovei.

Vremea de azi o cheamă pe cea de atunci, cu toată jertfa ei, dar şi cu toată gloria ei. Ea vine, se împlineşte, pentrucă se aşează pe aceiaşi nepieritoare temelie a altarului creştin pe care nici porţile iadului nu-l vor putea sfărâma vreodată.

Adevărat că suntem mărturii ai năruirii de altare creştineşti şi chiar ai înecării lor în sânge, dar sângele acesta este sânge care spală, curăţeşte, înoieşte şi întăreşte. Sângele acesta este îngrăşământ din care mai vânjoasă creşte credinţa în Iisus.

Din orice parte am privi anii domniei lui Ştefan al Moldovei, ei ne apar strălucitori ca un şir de pietre scumpe rânduite în cunună pe fruntea ţării noastre.

Dorinţa noastră este însă aceia indicată în fruntea acestor rânduri, de a înfăţişa cea mai frumoasă şi mai nepieritoare lature a domniei sale: **pe cea ctitoricească.**

Profesorul Giurescu, adânc cunoscător al trecutului nostru, spune în recenta sa *Istorie a Românilor*, vol. II pag. 49, că **„niciodată nu s'au ridicat spre slava Celui de sus atât de multe lăcaşuri şi într'o formă atât de desăvârşită".**

D-sa, ca istoric, apropie vremea lui Ştefan, de aceia a lui Pericles, vreme de culmi în creaţia artistică a geniului uman.

De altfel ceeace Prof. Giurescu în calitatea sa de istoric constată şi afirmă cu obiectivitate ştiinţifică, sufletul poporului a îmbrăcat în haină de legendă şi a păstrat ca pe o tăinuită agoniseală amintirea că Ştefan Vodă a purtat 36 de războaie şi a înălţat după fiecare biruinţă sau înfrângere câte o Biserică, ba mai multe chiar, numărul lor fiind de 44, ceiace ar veni cam pentru fiecare an de domnie, câte una.

Deşi sufletul popular şi plăsmuirea lui de basm măreşte lucrurile, aci n'a exagerat nimic.

Dacă socotim nu numai pe acele pe care le-a ridicat din temelie, legate de biruinţele asupra vrăjmaşilor şi de punerea lor aşternut picioarelor sale, — ci şi pe acele înoite, adăugite şi înzestrate, numărul lor trece şi peste acel atribuit de tradiţia trăitoare în amintirea poporului.

In cele ce urmează dăm o simplă înşiruire a ctitoriilor sale care au învins vremea şi veacurile de bejenie, sau despre care supravieţuesc neîndoioase urme săpate în pisanii ctitoriceşti.

Cea dintâi ctitorie, **Mânăstirea Putna** unde îşi odihneşte moaştele, este îmbrăcată în vestmânt de legendă.

De partea stângă a pârâului Negru, pe o înălţime străjueşte şi azi o cruce de unde se zice că Ştefan ar fi tras cu arcul spre a sorti locul Mânăstirii făgăduită lui Dumnezeu, mărturie fiind sihastrul Daniil, dacă va birui pe Turci. Cu binecuvântarea Domnului împărtăşită prin smerenie lui Daniil — a cărui chilie săpată în stâncă, dăinueşte până azi în malul drept al aceluiaşi pârău — *Vodă Ştefan a biruit dar şi făgăduinţa şi-a împlinit-o.*

Săgeata domnească a arătat locul turnului dela poartă iar aceia a unuia dintre căpeteniile sale care a spintecat trunchiul unui paltin, a arătat altarul. Mărturia acelui trunchiu am văzut-o însumi în Sf. Altar şi cu înfiorare m'am odihnit pe laviţa tăiată în piatră ce-i servea drept pat, din chilia sihastrului, simţind alături umbra lui.

1. Aşa „în 1466 Iunie 4 au început să zidească **Mânăstirea Putna**". După 4 ani este isprăvită şi s'a făcut tânosirea de *Mitropolitul Teoclist, Episcopul Tarosie* al Ţării de jos din cetatea Romanului şi a lui *Ioanichiu* dela Rădăuţi, împreună cu 64 de preoţi şi diaconi.

2. **Biserica dela Pătrăuţi**, cu Hramul Sf. Cruci. Pisania în slavoneşte, păstrată deasupra uşii de intrare arată începutul zidirii la *13* Iunie 1487.

3. Dela 8 Iulie — 13 Nov. 1487 ridică **Biserica din Bădăuţi** (azi Mileşăuţi lângă Rădăuţi) — cu Hramul Sf. şi Marele Mucenic Procopie — drept mulţumire pentru biruinţa asupra lui Basarab cel Tânăr — Ţepeluş, la Râmnicul Sărat.

4. Dela 1 Mai — 15 Oct. 1488 ridică **Biserica Sf. Ilie-Suceava.**

5. Din lunia Rusaliilor 26 Mai — 14 Sept. 1488, ridică **Voroneţul** cu Hramul Sf. Gheorghe.

6. Dela 27 Aprilie — 20 Sept. 1490, **Biserica Tăerea Capului Sf. Ioan-Vaslui.**

7. In 1 Iulie pune temelie **Bisericii Sf. Nicolae-Iaşi** şi o isprăveşte în Aug. 1493 — întru pomenirea părinţilor.

8. Dela 1 Mai — 28 Oct. 1492, **Biserica Sf. Gheorghe-Hârlău.**

9. Dela 9 Iulie 1493 — 12 Oct. 1494 **Biserica din Borzeşti.**

10. In 15 Oct. 1494 dă destinaţiei **Biserica Sf. Nicolae-Dorohoi.**

11. In 30 Nov. 1495 termină şi târnoseşte **Biserica Sf. Ap. Petru şi Pavel din Huşi**, împreună cu fiul său Bogdan.

12. In 1496 — după 20 de ani, înalţă **Mânăstirea dela Războieni,** pe locul întăriturilor din dosul cărora a rezistat vitejeşte dar a fost *„stropşit"* de mulţimea păgânilor turci.

13. In 1496 Sept. 30 târnoseşte **Biserica Sf. Nicolae din Păpăuţi-Botoşani.**

14. Dela 4 Iulie 1496 — 8 Nov. 1497, **Mânăstirea Tăplăului**, cu Hramul Naşterea Maicii Domnului.

15. In decursul anului 1497 ridică **Biserica Mânăstirii Neamţ** pe care o târnoseşte la 14 Nov. acelaş an, după ce a învins pe Albert al Poloniei în Codrul Cosminului.

16. Dela 15 Iulie 1497 — 11 Nov. 1498 ridică **Biserica din Piatra.**

17. In 1500 pune temelie **Mânăstirii Volovăţ** pe care o isprăveşte şi o târnoseşte în 14 Sept. 1502. Hramul — Inălţarea Sf. Cruci.

18. **Biserica dela Răuşani,** pe locul unde Petru Aron a ucis pe Bogdan, tatăl lui Ştefan. Lucrările încep la 8 Sept. 1503 şi le termină Bogdan în Sept. 1504. Biserica are Hramul „Tăierea Capului Sf. Ion".

Dela aceste ctitorii înşirate până aci s'au păstrat pisanii aşezate de însuşi Vodă Ştefan.

N'au ajuns până la vremea noastră pisaniile Bisericilor dela 19. **Râmnic - Sărat**; 20. **Biserica Albă-Baia**; 21. **Biserica din Chilia**; 22. **Vad, jud. Someş**; 23. **Biserica Scheea-Vaslui**; 24. **Sf. Ilie, Floreşti-Tutova**; 25. **Scânteia-Vaslui**; 26. **Capriana**; 27. **Cotnari**; 28. reface Mânăstirea **Zograful** dela Athos.

Acestea sunt ctitoriile lui Ştefan Vodă al Moldovei pe care le-a ridicat sau adăugit dela temelii, despre care s'au putut aduna ştiri. Cele pe care le-a înzestrat sau le-a înoit de bună seamă vor fi fost cel puţin tot atâtea, dar veacurile le-au şters pământeasca urmă. In catastiful ceresc neîndoios că sunt păstrate.

Incheem cu unele observaţiuni această înşiruire a altarelor creştine ridicate odinioară de Ştefan Vodă.

1. Intâi, dintre toate ctitoriile ce le-a ridicat, numai la şase, lucrările au durat mai mult de un an. Cele mai multe au fost începute primăvara sau în Mai-Iulie şi toamna erau date destinaţiei. Şi cu toate acestea au ajuns până în aceste zile. Unele au fost isprăvite chiar timp de trei luni.

Această observaţie îmi duce gândul tocmai la **Dealul-Negru** unde la 1 Iulie nu era la îndemână nici o cărămidă, nici o lespede de piatră, şi totuşi în Octomvrie copiii Moţilor mergeau la şcoala cea nouă . . .

2. Pe lângă râvna şi tăria clădite în ziduri ce au înfruntat veacurile, mai întâlnim în pisaniile lui Ştefan o lature sublimă a sufletului său mare.

Biruinţele nu l-au trufit! Şi au fost multe la număr şi pentru fiecare a dat lui Dumnezeu prinos de mulţumită câte un altar.

După ce a învins pe Basarab cel Tânăr — Ţepeluş, la Râmnic-Sărat, a poruncit să se scrie în pisania Bisericii din Bădăuţi: **„şi a ajutat Dumnezeu lui Ştefan Voevod şi a biruit pe Basarab Voevod".**

Iar în pisania Bisericii dela Răsboieni unde a fost «stropşit» de mulţimea Turcilor, a poruncit să se scrie: **„Şi cu voia lui Dumnezeu au fost biruiţi creştinii de către păgâni".**

De a biruit, nu s'a trufit; de a fost învins, nu a desnădăjduit — pentru toate a adus slăvire lui Dumnezeu.

Aşa rămâne în istoria Neamului nostru, cea mai luminoasă epocă aceia în care s'au ridicat mai multe Biserici şi cea mai frumoasă epocă va fi iarăşi aceea care se va putea lăuda cu cele mai multe Biserici.

Inceputul acelei vremi de culmi de lumină şi glorie ale Neamului nostru, *când printre oprelişti se înalţă Biserici*, noi l-am văzut. Pentru deplinătatea acelor zile pentru care avem poruncă să trăim, îndurăm orice. Pentru zilele ce vin nimic nu-i prea mult. Ele vor răsplăti şi nu vor rămânea datoare nimănui cu nimic.

Preotul Fl. Mureşanu

Şase luni dela moartea lui Ion Moţa şi Vasile Marin

In ziua de 13 Iulie s'au împlinit şase luni dela năpraznica moarte a lui Ionel Moţa şi Vasile Marin pe frontul spaniol.

Moartea acestor doi mucenici poartă în sine ceva deosebit. In loc ca timpul să-şi întindă asupra ei puterea uitării, — cu zi ce trece se purifică tot mai mult şi devine mai simbolică, mai strălucitoare, dacă putem spune aşa.

Timpul în acest caz este colaborator preţios întru proslăvirea jertfei acestor doi „viteji ai lui Hristos". Sacrificiul lor se statorniceşte tot mai adânc în conştiinţa neamului românesc.

Creşte jertfa Majadahondei, ca o floare bine îngrijită.

Prezenţa lor între noi o simţim. Ne mângâe această simţire şi ne îndeamnă la luptă.

La luptă pentru biruinţa credinţei ai cărei martiri sunt ei, morţii scumpi de acum şase luni.

Un cuvânt al lui IONEL MOŢA, dintr'un album al comandantului companiei sale, la Şcoala Militară din Bucureşti.

«Spre aducere aminte, cu dorinţa ca în viitor citindu-ne numele, să nu aveţi decât mulţumirea de a ne şti că am ajuns oameni vrednici sau datoria nobilă şi înălţătoare de a ne fi văzut căzând în lupta pentru Neam şi Dumnezeu.

11. IV. 1927.

Elev cap. T. R. Ion I. Moţa

Insemnări, fapte, informaţiuni

Odihna interzisă

Sunt semne tot mai multe şi mai evidente, cum că conducătorii acestei ţări lucrează sistematic, pentru distrugerea generaţiei tinere naţionaliste. Lucrează contra ţării, contra sufletului cinstit al acestei Românii necăjite. Prin aceasta sunt trădători ai intereselor generale şi ai sfintelor năzuinţi.

După atâtea măsuri şi legi prin cari s'au pus deacurmezişul activităţii bogate şi variate a tineretului legionar, după ce munca în tabere pentru folosul colectivităţii le-a fost interzisă, socotindu-o un delict, — iată că acum **nici odihna nu mai este permisă,** *fiind socotită şi ea un fel de* **crimă.**

Altfel nu ne putem explica cum a fost posibil să se desfiinţeze o tabără de odihnă, unde vre-o câteva zeci de tineri, pe o proprietate particulară, îşi îngrijeau sănătatea şubredă.

Este atâta neomenie şi provocare în acest gest, încât nu se poate califica. Să-i interzici unui bolnav de a se îngriji de sănătatea sa, e oribil, — şi când măsura aceasta vine dela o societate organizată, este o crimă, un atentat public.

Legionarii aşadar, nu au voie nici să muncească, nici să se odihnească!

Pe când o lege care să le interzică pur şi simplu de a mai exista pe pământul ţării lor?

Dar, vorba Căpitanului: a făcut această generaţie sacrificii şi mai mari decât a renunţa la căutarea sănătăţii.

Ne jigneşte însă şi ne doare faptul, că în timp ce atâţia jidani nespălaţi şi păduchioşi cutreeră toţi munţii româneşti şi au năvălit absolut toate staţiunile balneare şi climaterice, nouă să ni se interzică o biată «tabără de odihnă»?

Tocmai pentru aceasta ne vom sili să nu odihnim deloc, până nu vom introna în ţară: **munca şi odihna** *cea mare.*

Legionarul Onişor

Două publicaţii ale mucenicilor dela Majadahonda

— *Vasile Marin:* **„Cuvinte pentru Studenţi“.** A apărut o frumoasă broşură cu titlul de mai sus cuprinzând patru articole de ale lui Vasile Marin, publicate intâiu în *«Cuvântul Studenţesc»* şi apoi retipărite în volumul postum: *«Crez de generaţie»*.

Aceste *«Cuvinte pentru Studenţi»* sunt adresate tânărului student care pentru prima oară pune pasul pe scările Universităţii, şi căruia i se întind toate cursele pentru a-l face să nu meargă pe drumul dragostei de neam.

Indemnăm pe studenţi să citească cu atenţie aceste articole pe care mucenicul dela Majadahonda le-a scris cu atâta drag pentru ei.

36 pagini — 5 lei.

— *Ion Moţa:* **„Prezent“!** Intr'un mic cufăraş aparţinând lui Ion I. Moţa, şi adus în ţară de cei 5 supravieţuitori, — s'au găsit 3 articole scrise de marele mucenic în Lisabona, la 3 Decemvrie 1936, pentru camarazi şi pentru cetitorii «Libertăţii».

Două din aceste articole au fost fotografiate şi tipărite după clişeu, şi împreună cu un «Cuvânt înainte» formează un caet intitulat «PREZENT», după primul articol de toată frumuseţea, în care Ion I. Moţa arată însemnătatea **prezenţei** celor căzuţi, în şedinţele legionarilor în viaţă.

Preţul: 12 lei.

Sf. Biserică Ilie-Gorgani din Capitală

de unde au plecat împărtăşiţi cu Sfintele Taine, în Spania, — şi unde au poposit două zile MOŢA şi MARIN, în drumul lor spre locaşul de veci...

Informaţiuni

— **Să nu provocăm.** Prin ultima circulară dată de Dl General Cantacuzino, şeful Partidului — *se atrage atenţia tuturor legionarilor ca în nici un fel* **să nu provoace,** pentrucă provocând ar face jocul duşmanilor noştri.

— **La sediul legionar** din Bucureşti a avut loc în ziua de 1 Iulie punerea pietrei fundamentale a noului sediu central al Legiunii.

Inălţătoarea solemnitate a fost redată în toată amploarea ei de cotidianul *«Buna Vestire»*.

Lucrările continuă cu mare asiduitate — sub formă de *clacă*, nu de *tabără* — pentru ca până la toamnă noul sediu să fie terminat.

— **Colportajul legionar.** Făcându-se inspecţiunea serviciilor de colportaj ale judeţelor din Regiunea a VII-a şi VIII-a, s'a constatat că în Regiunea a VIII-a s'a vândut material în valoare de *433.000 lei* dela începutul anului până în luna Iunie.

In această sumă intră numai ceiace s'a luat dela centru. In fruntea judeţelor acestei Regiuni stă **Hunedoara** cu *136.000 lei*.

Regiunea a VII-a a răspândit material legionar, în sumă de *182.000 lei*.

In fruntea judeţelor de aici stă **Mureşul** cu *70.000 lei*.

— **Proces legionar.** In 13 Iulie s'a judecat de către Trib. Făgăraş procesul intentat preoţilor *Ioachim Călin, Ion Tudor, Octavian Cocan, Valeriu Ciora* şi *Aurel Benţia*, acuzaţi că au sfinţit o fântână făcută de legionari în com. **Voevodenii Mari** din jud. Făgăraş.

Au fost apăraţi de avocatul-legionar *Virgil Mateiaş*. Tribunalul **i-a achitat.**

Suntem infirmaţi că, deşi au fost achitaţi, politicianii locali îi ameninţă cu ridicarea salariului.

— **Pietre pentru templul nou.** In ziua de 20 Iulie a. c. s'a pus piatra fundamentală a Bisericii cu hramul *„Buna Vestire“* din comuna **Aghireş,** dela Şorecani (jud. Cluj).

Braţele legionare din acest centru curat românesc, Şorecani, nădăjduesc să poată ridica cu bine acest nou locaş de închinăciune lui Dumnezeu.

Fără multă vorbă şi pompă, în acest miez de vară mai încrestăm o bucurie în semnul crucii.

Redacţionale

Ziarul „Glasul Strămoşesc“ cu acest număr îşi suspendă apariţia până la toamnă. In acest interval se va reorganiza de aşa fel încât din Octombrie să apară regulat şi mai bine scris.

Toţi abonaţii, depozitarii, prietenii şi sprijinitorii ziarului sunt rugaţi să trimită sumele provenite din vânzarea şi răspândirea ultimelor numere.

Poşta noastră

Rugăm pe toţi depozitarii şi abonaţii cari ne-au scris că au trimes banii (pe cari noi nu i-am primit) — să ne trimită (pe spezele noastre) *recipisa mandatului poştal* pentru a-i putea descărca.

Se îmbogăţeşte biblioteca legionară

— Broşura camaradului *Gh. D. Orşoveanu:* **„Cum trebue înţeleasă Dreptatea Socială“** a apărut de curând.

20 pagini — 5 lei.

— Deasemenea a apărut lucrarea camaradului *D. Popescu:* **„Iadul comunist“** în care face o analiză succintă a ororilor revoluţiei bolşevice şi a stărilor din Rusia.

47 pagini — 7 lei.

— **„Cea mai mare jertfă legionară“** este titlul cărţii ce va apare în curând, scrisă de D. **Ing. Gh. Clime** şi **Păr. Dumitrescu Borşa,** — şi care va încheia ciclul din marea epopeie spaniolă, prezentată de cei 5 supravieţuitori din expediţia legionară care a luptat în Spania, în ţara aprinsă de bolşevism şi de ură împotriva aşezării creştine a lumii.

— *A doua ediţie din* **„Căpitanul“.** In Editura **„Totul pentru Ţară“** din Sibiu, apare în a doua ediţie de 10.000 exemplare lucrarea D-lui Comandant *Ion Banea:* **„Căpitanul“.**

Cuprinzând *viaţa, acţiunea şi însuşirile de căpetenie* ale lui **Corneliu Zelea Codreanu,** această carte este de mare folos pentru fiecare legionar.

Comenzile se fac pe adresa: Ing. N. Smărăndescu, Str. Imperimeriei No. 3 Bucureşti.

— **„Curierul“,** din Sibiu, admirabila revistă legionară, care se impune tot mai temeinic în slova verde, în numărul de pe Iulie, se ocupă exclusiv de **Ionel Moţa,** şi camaradul său întru mucenicie, **Vasile Marin.**

Sunt atâtea amintiri şi lucruri sfinte despre Ionel Moţa, încât gândul celor adunaţi în jurul revistei de a contribui puţin la o eventuală mare lucrare despre acest titan legionar, e împlinit.

O recomandăm cu căldură tuturora.

— *Serviciul propagandei scrise face cunoscut că în depozitul central dela Bucureşti se găsesc numere vechi din reviste şi ziare legionare cu articole f. interesante cari constituesc un* excelent material de propagandă.

Acestea se vând cu preţul scăzut: «Libertatea» 1 leu ex., «Glasul Strămoşesc» 2 lei, «Omul Nou» 1 leu, «Insemnări Sociologice» 3 lei, «Ideia Românească» 4 lei, «Rânduiala» 10 lei.

Comenzile se fac la: Ing. N. Smărăndescu, Str. Gutenberg Nr. 3 Bucureşti.

Redactor responsabil: **Mişu Gaftoiu**

Tip. Ghili Cluj. Str. Cogălniceanu 4.